

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертацията на на Мартин Николов на тема:

Когнитивни нарушения и личностни промени при болни със синдром на обструктивна сънна апнея

Докторската дисертация на Мартин Николов е посветена на проблематика, която касае няколко научни области. Самият този факт предполага много широки компетентности при планирането и осъществяването на настоящия дисертационен труд.

Дисертационният труд на Мартин Николов е представена на 264 страници, данните са илюстрирани с графики и диаграми, цитирани са 338 литературни източника, голяма част от които са от последните педнадесет години.

В литературния обзор Николов показва много задълбочени знания, както по отношение на медицинските, така и по отношение на психичните аспекти на съня и на сънната апнея. Представени и анализирани са множество съвременни данни за мозъчната локализация на нарушенията и неврокогнитивните взаимозависимости при сънна апнея.

Хипотезите, целта и задачите са формулирани точно и са опосредствани от широката осведоменост на Николов по обсъжданата проблематика. Емпиричното изследване е много добре планирано и осъществено и включва 276 лица. Ясно са очертани критериите за включване и изключване в изследването, което увеличава достоверността и валидността на получените данни. Тестовата батерия е добре подбрана и съответства на поставените цел и задачи и прави възможно потвърждаването или отхвърлянето на издигнатите хипотези. Всички методики са описани съответно на нормативните параметри и спецификата им.

Резултатите от проведеното изследване са представени със завидна лекота в описанието и интерпретациите, като акцентът е поставен повече на качествените

анализи, а не толкова на статистическата обработка. Много професионално са представени и данните от психологичното изследване, което позволява да се обсъжда общ профил на когнитивно състояние при СОСА. Този профил е изграден на основата на сравнителния анализ на получените данни за памет, внимание, психомоторна скорост и екзекутивни способности, афективно състояние, личностови параметри и социално функциониране. Специфичните аспекти на соматизация при разстройствата на съня се свързват със състоянията на подтиснатост, тревожност, обесивна компулсивност, враждебност, параноидност, свръхчувствителност, понижена самооценка, преекспониране на болковото преживяване и др. Тези анализи потвърждават психосоматичната циркулярна взаимовръзка на биологичните и психични компоненти на СОСА. Анализите са на основата на различни фактори и са съотнесени към издигнатите хипотези. Анализите са задълбочени, с висока коректност към данните и почиват както на статистическата обработка на данните, така и на психологическата им интерпретация. Това дава основание на Николов да формулира важни и значими за клиничната практика изводи, които са насочени към качеството на живот на тези болни. Своите данни Мартин Николов съпоставя с данните и анализите на други изследователи, с отчитане на разликите.

Това което е особено стойностно в представения дисертационен труд на Николов е практическия алгоритъм за изследване на невропсихологичния статус на болните със СОСА. Този алгоритъм може да бъде използван в клинична практика и да подпомогне изграждането на индивидуален терапевтичен план.

Имайки предвид актуалността на обсъжданата проблематика, високата компетентност на дисертанта, неговите възможности да планира и осъществява емпирично изследване, както и уменията му да интерпретира емпирични данни, с пълна убеденост препоръчвам на Уважаемото Научно Жури да присъди на Мартин Николов образователната и научна степен „ДОКТОР“ по Клинична психология.

8.10.2019г.

Подпис:.....

Проф. д.пс.н. Ваня Матанова